

Umeå kommun
Detaljplanering
901 84 Umeå

Yttrande över förslag till detaljplan för fastigheterna Fabriken 7 m fl, inom Centrala stan, Umeå kommun, Västerbottens län. Diarienummer: BN-2013/01862

Sammanfattning

Föreningen för Byggnadskultur i Umeå, nedan kallad föreningen, avstyrker det framlagda förslaget till detaljplan för fastigheterna Fabriken 7 m fl.

Skäl

Som påpekas i planbeskrivningen ligger kvarteret Fabriken inom riksintresset Centrala Umeå (AC 10) vid en av de utpekade värdekärnorna; Rådhusplanaden - paradstråk med en egen utformning.

Förändringar och tillägg i bebyggelsen i en värdekärna inom riksintresseområdet bör göras med yttersta försiktighet och omsorg för att säkerställa att förändringarna inte negativt påverkar de värden som riksintresset är avsett att skydda.

Den nu föreslagna nybebyggelsen mot Rådhusplanaden (på Fabriken 8) liksom bebyggelsen inne på gården avviker drastiskt mot höjdskalen på omgivande byggnader och skulle mycket negativt påverka upplevelsen av denna paradgata inom staden. Alla som färdas efter Rådhusplanaden skulle uppleva denna höga nybebyggelse som ytterst påträngande. Till detta skulle också bidra att den tänkta nybebyggelsen, som framgår av gestaltningsprogrammet, är avsedd att utformas i en stil som kraftigt avviker från omgivande byggnader.

Det är särskilt utmanande att man i den s k Riksintresseanalysen (se sid 8) vill göra gällande att en modernistisk utformning av den nya byggnaden på fastigheten Fabriken 8 (en byggnad som "speglar dagens arkitektur") på något sätt skulle förhöja värdet av denna värdekärna inom riksintresset Centrala Umeå. Det har tydligen aldrig föresvävat planförfattarna att även nybebyggelse kan göras i en mera klassicistisk stil som är bättre anpassad till omgivande bebyggelse (som exvis gamla Posthuset på Fabriken 7).

Den föreslagna höga bebyggelsen på bl a Fabriken 8 kommer att orsaka ökad skuggbildning på grannfastigheterna. Denna ökade skuggbildningen innebär en allvarlig olägenhet för dessa grannfastigheter och förmodligen också en ekonomisk skada för berörda fastighetsägare och bostadsrättsinnehavare (eftersom den påverkar deras fastigheters/lägenheters värde).

Gamla Posthuset (Fabriken 7) är, som påpekas i kulturmiljöstudien, skyddad med q i gällande detaljplan från 1990; värdefull byggnad, ändring av byggnaden får inte förvanska dess karaktär. Därför är det ytterst anmärkningsvärt att planförslaget öppnar för att tillåta att stora skyltfönster tas upp på fastigheten; både mot Rådhusplanaden och Nygatan. Detta anser vi är att allvarligt förvanska byggnadens karaktär.

Planförfattarna menar tydligen att man kan kompensera detta allvarliga ingrepp i byggnaden (alla nya skyltfönster) genom att sätta igen entrén på gaveln och måla om byggnaden i ursprungsfärgen gult. Det menar vi är ett besynnerligt sätt att resonera. Det är givetvis bra att entrén på gaveln (som inte är ursprunglig) stängs igen men det kan inte rättfärdiga ett ännu större ingrepp i byggnaden.

Det vi vidare tycker är anmärkningsvärt i planförslaget vad gäller ommålningen är att denna även, enligt författarna, skulle innefatta att man tar bort fasaddekorationerna trots att byggnaden ursprungligen (se sid 3 i kulturmiljöstudien avseende Fabriken 7) hade sådana fasaddekorationer. Planförfattarna är tydligen är ideologiskt fastlåsta vid modernismen/funktionalismen att man inte ens, vid återställandet av den forna färgsättningen på en tjugotalsklassicistisk byggnad, kan acceptera de fasaddekorationer som fanns från början; utan fasaderna skall (frånsett hörnkedjorna) vara kala i enlighet med funktionalismens principer.

Vad gäller övriga fastigheter, mot Götgatan och Nygatan, föreslår vi att maximal byggnadshöjd bör vara 13 meter.

Föreningen för Byggnadskultur i Umeå
Magasinsgatan 7, 3 tr
903 27 Umeå

Göran Öberg
ordförande
telefon direkt 090 - 71 40 56
mail oberg@podiet.se